

Svjetsko brodograđevno tržište – travanj 2018.

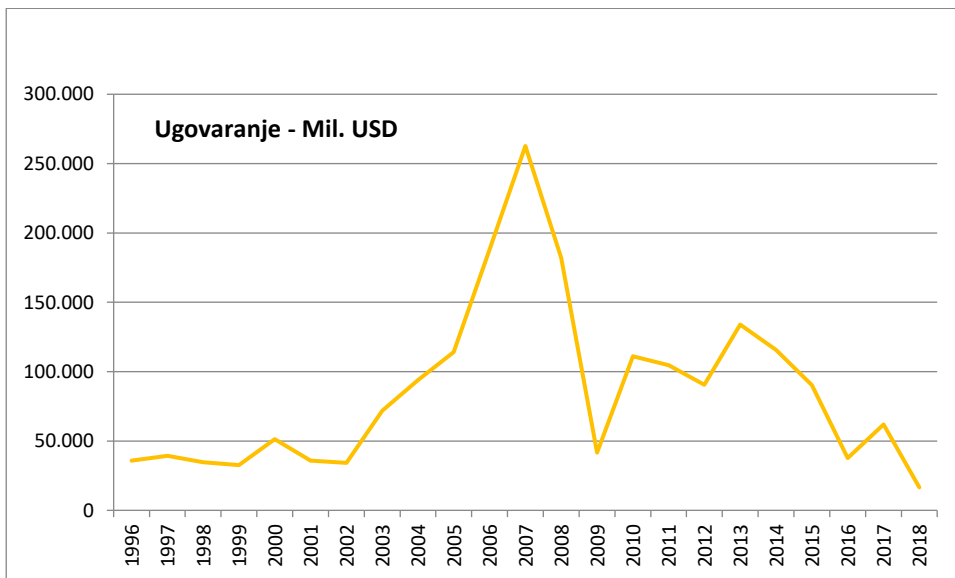
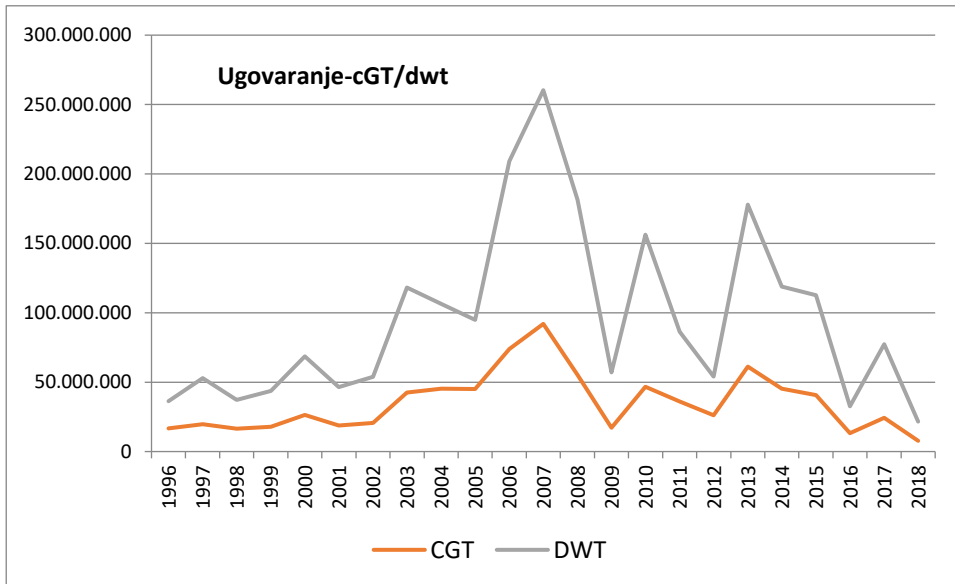
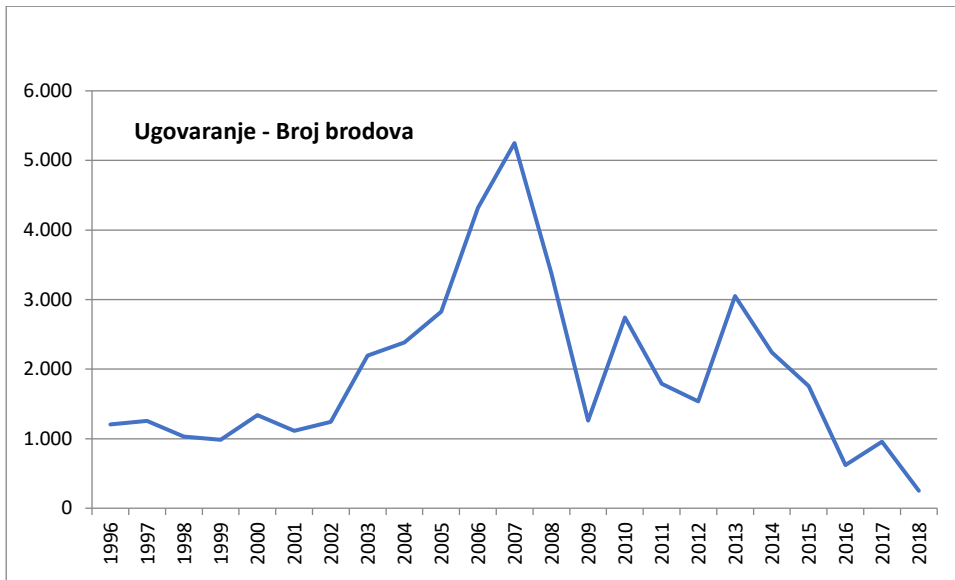
Općenito

Novi ugovori

Ugovaranje novih brodova u 2017. godini je u usporedbi s ugovaranjem u 2016. godini bilo u porastu i to po broju brodova porast za 57 %, po količini cGT-a za oko 88 %, te po količini tdw za oko 143 %. Prema tržišnim pokazateljima i statističkim podacima, 2017. godina je bila osjetno bolja godina nego 2016., no u usporedbi s nekim ranijim godinama, ugovaranje novih brodova bilo je još uvijek na vrlo niskim razinama. Oporavak tržišta (u odnosu na 2016.), posljedično se odražavao i na relativan porast razina cijena novogradnji, kao i razina vozarina.

Prva 4 mjeseca 2018. ne daju razlog za pretjerani optimizam. Naime, ugovaranje brodovlja u prva 4 mjeseca je u padu od oko 25 % u odnosu na isti period 2017. Ovakav trend nije iznenađujući, a ukoliko ne dođe do značajnijih pomaka, te se u ostatku godine nastave slični trendovi, posljedice bi se mogle vidjeti na nižim cijenama novogradnji, kao i nižim razinama vozarina.

	Broj brodova	Mil. cGT	Mil. tdw	Mld. USD
1996	1.204	16,7	36,2	35,9
1997	1.254	19,6	52,8	39,2
1998	1.031	16,5	37,2	34,7
1999	982	17,9	43,6	32,5
2000	1.339	26,4	68,9	51,2
2001	1.113	18,7	46,6	35,8
2002	1.243	20,6	53,8	34,2
2003	2.191	42,5	118,1	71,9
2004	2.385	45,3	106,3	94,1
2005	2.822	45,1	94,8	114,2
2006	4.316	73,9	209,3	187,9
2007	5.244	91,9	260,2	262,9
2008	3.383	55,2	181,4	181,9
2009	1.256	17,3	57,1	41,7
2010	2.739	46,6	156,1	111,0
2011	1.793	36,0	86,3	104,6
2012	1.533	26,2	54,0	90,4
2013	3.051	61,1	177,8	133,9
2014	2.240	45,3	118,8	115,0
2015	1.738	40,5	112,4	90,0
2016	607	13,0	31,8	37,1
2017	955	24,4	77,4	62,0
2018	252	7,7	21,6	16,6

Od 252 ugovorena broda u prva četiri mjeseca 2018. godine (7,7 mil. cGT-a; 21,6 mil. tdw, ukupne vrijednosti 16,6 milijardi USD), najveći broj brodova ugovorila je Kina - 108, J.Koreja je vodeća po količini cGT-a – 3,2 milijuna cGT, kao i po vrijednosti ugovorenih brodova – 5,9 milijardi USD; hrvatska brodogradilišta su u 2018. godini ugovorila 3 plovne jedinice, ukupne vrijednosti oko 2 milijuna USD.

Od ukupne količine ugovorenog brodovlja u svijetu, u 2018. godini (mjereno u cGT-ima), na **LNG plinske tankere, brodove za rasuti teret i na tankere** (uključivo tankere za kemikalije, sirovu naftu, naftne proizvode) odnosi se po 20 %, na **kontejnerske brodove** oko 16 %, na **putničke brodove** oko 9 %, na **LPG plinske tankere** oko 4 %, te na **offshore brodove** oko 3 %. Na sve **ostale tipove brodova** odnosi se oko 8 %.

U prva četiri mjeseca 2018., za većinu tipova brodova uočava se stabilna potražnja, iako na manjim razinama nego u istom razdoblju 2017. Također, u odnosu na početak 2018., zamjećuje se jačanje potražnje na tržištu tankera i brodova za rasuti teret.

Najveći pad ugovorenog brodovlja u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu, zabilježen je kod brodova za opći teret (-69 %), tankera za kemikalije i specijalne tankere (-55 %), RO-RO brodova (-53 %), brodova za rasuti teret (-45 %), tankera za sirovu naftu (-39 %), offshore brodova (-31 %), te kontejnerskih brodova (-1 %).

Ostali tipovi brodova bilježe porast ugovaranja u rasponu od 5 – 251 %, s tim da je najveći porast kod LNG plinskih tankera (+251 %), dok je od ostalih tipova brodova veći porast ugovaranja zabilježen kod LPG plinskih tankera (+63 %).

Isporuke

U periodu od 1990., svjetske isporuke trgovačkih brodova su prolazile kroz različita stanja, no generalno se može reći da su najbolje godine bile od 2010. – 2012. (i to po svim promatranim parametrima), u kojem periodu se isporučivalo prosječno godišnje oko 2.930 brodova, sa oko 158 mil. DWT i 51 milijun cGT. U 2017. godini, svjetska brodogradilišta su isporučila ukupno 1.472 broda, s oko 97 milijuna DWT i oko 33,1 milijuna cGT. Uspoređujući stanje u 2017. godini sa „zlatnim godinama“ proizlazi da su isporuke u 2017. godini bile na razini od oko 60 – 65 % od navedenih „zlatnih godina“.

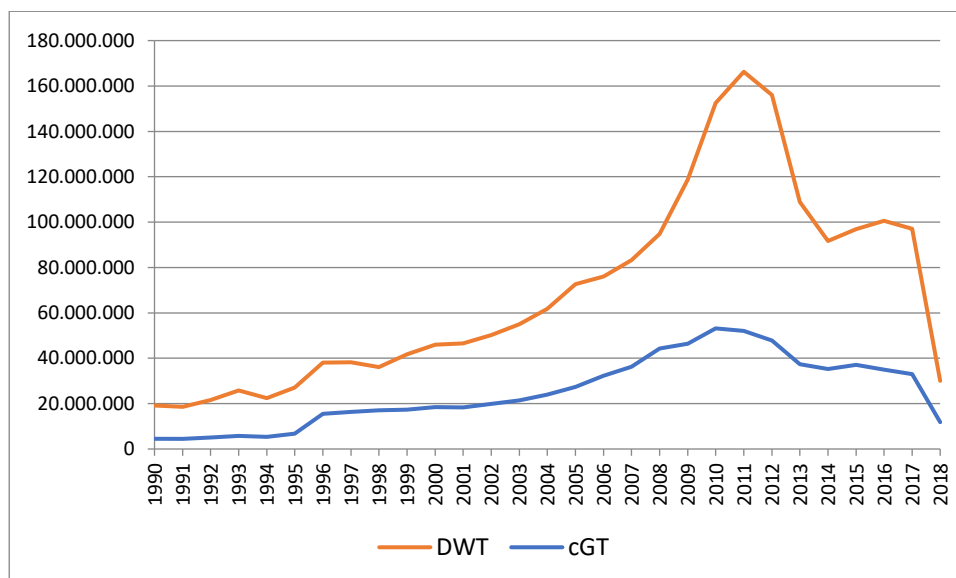
Za hrvatska brodogradilišta, najbolje godine su bile u periodu od 2004. -2007. U tom periodu hrvatska brodogradilišta su isporučivala prosječno godišnje 25 brodova, sa oko 856.700 DWT i oko 424.600 cGT. Za usporedbu, u 2017. godini hrvatska brodogradilišta su isporučila ukupno 10 plovnih jedinica s oko 154.700 tdw i oko 110.000 cGT, dakle oko 20 – 25 % od najboljih godina.

U svjetskim razmjerima, od 2010. godine, zamjetan je padajući trend u količini isporučenih brodova, dok je to u hrvatskom slučaju počelo daleko ranije – od 2007. godine. Procjene su da će se stanje na svjetskom tržištu stabilizirati i kretati u slijedećim godinama do maksimalnih 2.000 isporučenih brodova godišnje.

U prva četiri mjeseca 2018., isporučeno je ukupno 475 brodova, sa oko 30 milijuna tdw i oko 11,9 milijuna cGT-a. U odnosu na 2017., po broju brodova u 2018. isporučeno je 32 %, po količini tdw-a 31 %, te po količini cGT-a 36 %. Ovakvi trendovi nam govore da će po svemu sudeći i 2018. po količini isporučenog brodovlja biti na sličnim razinama kao i 2017. godina. To znači da se tržište počelo polako stabilizirati i da se u narednim godinama može očekivati blagi oporavak. Ovakva predviđanja su naravno podložna mogućim poremećajima (svjetske financijske, trgovinske, energetske i političke krize).

Isporuke

	Broj brodova	TDW	cGT
1990	214	19.195.216	4.526.802
1991	200	18.590.224	4.467.819
1992	216	21.644.853	5.037.707
1993	248	25.859.066	5.720.785
1994	271	22.479.964	5.329.195
1995	363	27.099.850	6.808.164
1996	1.042	38.119.347	15.573.238
1997	1.119	38.237.703	16.392.537
1998	1.228	36.042.653	17.124.848
1999	1.137	41.818.826	17.290.947
2000	1.048	45.993.249	18.445.369
2001	1.044	46.494.669	18.262.605
2002	1.135	50.220.039	19.918.323
2003	1.183	55.038.546	21.454.015
2004	1.335	61.780.544	23.934.492
2005	1.620	72.694.765	27.365.707
2006	1.899	75.978.500	32.242.784
2007	2.205	83.241.532	36.259.343
2008	2.679	94.780.717	44.254.714
2009	2.886	118.747.288	46.396.156
2010	3.081	152.445.835	53.164.469
2011	2.967	166.259.340	52.022.925
2012	2.745	156.016.733	47.851.798
2013	2.119	108.961.770	37.429.212
2014	1.872	91.685.929	35.297.980
2015	1.892	96.849.358	37.070.192
2016	1.675	100.507.805	35.018.425
2017	1.472	96.978.510	33.066.854
2018	475	30.027.674	11.856.616

Svjetska Knjiga narudžbi (Travanj 2018.)

R.br.	Zemlja	Nosivost (t)	%
1.	Kina	93.649.414	45,84%
2.	J. Koreja	50.890.730	24,91%
3.	Japan	46.686.553	22,85%
4.	Filipini	5.115.601	2,50%
5.	Vijetnam	1.971.224	0,96%
6.	Tajvan	1.216.360	0,60%
7.	Brazil	1.007.523	0,49%
8.	Rusija	732.500	0,36%
9.	Hrvatska	570.784	0,28%
10.	Španjolska	559.739	0,27%
11.	SAD	374.038	0,18%
12.	Njemačka	251.053	0,12%
13.	Turska	162.596	0,08%
14.	Indonezija	157.005	0,08%
15.	Finska	150.700	0,07%
16.	Nizozemska	106.584	0,05%
17.	Singapur	105.303	0,05%
18.	Italija	88.575	0,04%
19.	Bangladeš	69.900	0,03%
20.	Francuska	67.456	0,03%
	Ostali	377.524	0,18%
	UKUPNO	204.311.162	100,00%
	Europa	2.811.263	1,38%

R.br.	Zemlja	Kompenzirana bruto tonaža (cGT)	%
1.	Kina	29.187.862	37,68%
2.	J. Koreja	17.042.264	22,00%
3.	Japan	15.099.054	19,49%
4.	Italija	2.933.389	3,79%
5.	Njemačka	2.804.170	3,62%
6.	Francuska	1.506.660	1,94%
7.	Filipini	1.454.305	1,88%
8.	Finska	1.394.317	1,80%
9.	Vijetnam	997.481	1,29%
10.	Norveška	547.672	0,71%
11.	Hrvatska	516.977	0,67%
12.	SAD	463.971	0,60%
13.	Rusija	463.069	0,60%
14.	Brazil	442.320	0,57%
15.	Singapur	424.912	0,55%
16.	Indonezija	373.587	0,48%
17.	Tajvan	358.110	0,46%
18.	Španjolska	326.930	0,42%
19.	Nizozemska	299.957	0,39%
20.	Turska	267.160	0,34%
	Ostali	563.884	0,73%
	UKUPNO	77.468.051	100,00%
	Europa	11.324.464	14,62%

Europska Knjiga narudžbi (Travanj 2018.)

R.br.	Zemlja	Nosivost (t)	%
1.	Rusija	732.500	26,06%
2.	Hrvatska	570.784	20,30%
3.	Španjolska	559.739	19,91%
4.	Njemačka	251.053	8,93%
5.	Turska	162.596	5,78%
6.	Finska	150.700	5,36%
7.	Nizozemska	106.584	3,79%
8.	Italija	88.575	3,15%
9.	Francuska	67.456	2,40%
10.	Norveška	63.295	2,25%
11.	Poljska	25.885	0,92%
12.	Rumunjska	25.826	0,92%
13.	Bugarska	4.300	0,15%
14.	Velika Britanija	1.700	0,06%
15.	Portugal	270	0,01%
	Ostali	-	0,00%
	UKUPNO	2.811.263	100,00%

R.br.	Zemlja	Kompenzirana bruto tonaža (cGT)	%
1.	Italija	2.933.389	25,90%
2.	Njemačka	2.804.170	24,76%
3.	Francuska	1.506.660	13,30%
4.	Finska	1.394.317	12,31%
5.	Norveška	547.672	4,84%
6.	Hrvatska	516.977	4,57%
7.	Rusija	463.069	4,09%
8.	Španjolska	326.930	2,89%
9.	Nizozemska	299.957	2,65%
10.	Turska	267.160	2,36%
11.	Rumunjska	125.448	1,11%
12.	Poljska	66.716	0,59%
13.	Velika Britanija	32.520	0,29%
14.	Portugal	27.117	0,24%
15.	Bugarska	8.738	0,08%
	Ostali	3.624	0,03%
	UKUPNO	11.324.464	100,00%

S krajem travnja 2018. godine u Svjetskoj knjizi narudžbi je bilo ukupno 3.077 brodova, sa 204,3 milijuna dwt i 77,5 milijuna cGT. Vodeća svjetska brodograđevna zemlja je Kina s udjelom od 45,8 % Knjige narudžbi (mjereno u dwt), odnosno 37,7 % (mjereno u cGT), a slijede Južna Koreja s 24,9 % (u dwt) i 22 % (u cGT), te Japan s 22,9 % (mjereno u dwt) i 19,5 % (mjereno u cGT).

Europska brodograđevna industrija zauzima 5. mjesto s udjelom od 1,4 % Svjetske Knjige narudžbi (mjereno u dwt), dok mjereno u cGT-ima, sa 14,6 % zauzima 4. poziciju, iza Kine, Južne Koreje i Japana.

U svjetskim razmjerima, Hrvatska drži 9. poziciju s udjelom od 0,28 % (mjereno u dwt), odnosno 11. poziciju s udjelom od 0,67 % (mjereno u cGT).

U europskim razmjerima, Hrvatska drži 2. poziciju s udjelom od 20,3 % (mjereno u dwt), odnosno 6. poziciju s 4,6 % (mjereno u cGT).

U Svjetskoj Knjizi narudžbi (mjereno u cGT), Uljanik Grupa (Uljanik Brodogradilište, 3.Maj Brodogradilište) je na 62. mjestu, a pojedinačno Uljanik Brodogradilište na 75. mjestu, 3.Maj Brodogradilište na 104. mjestu, Brodosplit na 108. mjestu, te Brodotrogir na 142. mjestu od 150 najvećih svjetskih brodogradilišta. Sva 4 hrvatska brodogradilišta zajedno nalaze se na 39. mjestu.

I nadalje, najveće svjetsko brodogradilište je južnokorejski Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering (DSME), koje mjereno u cGT-ima, drži oko 7,3 % Svjetske knjige narudžbi. Najveće europsko brodogradilište je njemački Meyer Werft sa oko 2,6 % Svjetske knjige narudžbi. Najveća svjetska brodograđevna grupacija je Hyundai Heavy Industries (HHI) sa oko 8 % Svjetske knjige narudžbi, dok je vodeća europska grupacija njemački Meyer sa oko 4,3 % Svjetske knjige narudžbi.

U Europskoj Knjizi narudžbi (mjereno u cGT), Uljanik Grupa (Uljanik Brodogradilište, 3.Maj Brodogradilište) je na 10. mjestu, a pojedinačno Uljanik Brodogradilište na 10. mjestu, 3.Maj Brodogradilište na 14. mjestu, Brodosplit na 17. mjestu, te Brodotrogir na 27. mjestu.

U 2018. godini, najveću količinu brodovlja isporučila su kineska brodogradilišta s oko 3 milijuna cGT, zatim južnokorejska brodogradilišta s oko 2,8 milijuna cGT, te japanska brodogradilišta s oko 1,8 milijuna cGT. Sva ostala svjetska brodogradilišta su isporučila oko 1 milijun cGT.

Novosti

1. EUROPA

Norveško brodogradilište Vard Holdings Limited (VARD), koje je u vlasništvu talijanske grupacije Fincantieri, potpisalo je Pismo namjere (LOI) za projektiranje i gradnju 2 (dva) specijalna putnička broda, za putničkog broдача Viking Cruises. Prema potpisanom Pismu namjere, isporuka prvog broda je predviđena u drugom kvartalu 2021. godine, a drugog broda u drugom kvartalu 2022. godine. Brodar ima opciju narudžbe još 2 (dva) istovjetna broda. Ugovor bi se trebao potpisati sredinom 2018. godine. Trupovi brodova bi se trebali graditi u Rumunjskoj (u brodogradilištu u Vard-ovom vlasništvu). Ugovorna cijena za sada nije poznata, no neslužbeno se govori o cijeni od oko 230 milijuna EUR po brodu.

Prilikom nedavnog redovnog dvotjednog remontnog održavanja broda, na 290-metarskom putničkom brodu (116.000 cGT) „Ventura“, u vlasništvu putničkog broдача P & O Cruises, Damen-ovo remontno brodogradilište u Brestu (Francuska), ugradilo je 2 (dva) uređaja za obradu ispušnih plinova (tzv. „scrubber“). Uređaji su projektirani, proizvedeni i ugrađeni na brod od strane njemačke tvrtke DSB.

Europska broderska tvrtka DFDS, potpisala je 10-godišnji „charter“ ugovor, za najam novog ROPAX broda u vlasništvu švedske broderske tvrtke Stena RoRo, a koji se trenutno nalazi u gradnji, te je planiran za isporuku početkom 2021. godine. Brod će ploviti na rutama između Velike Britanije i sjeverozapadne Europe.

Norveški putnički brodar specijaliziran za polarna krstarenja – Hurtigruten, potpisao je Pismo namjere (LOI), sa kompanijom Rolls-Royce za razvoj i unaprijeđenje hibridnog pogona na putničkim brodovima za ovog broдача. Glavni pogonski motori na 9 (devet) putničkih brodova koje u svojoj floti ima Hurtigruten, promijenit će pogonsko gorivo sa diesel goriva na plin, te će se prilagoditi za kasniju primjenu hibridnog baterijskog (akumulatorskog) sustava.

2. KINA

Kinesko brodogradilište Jiangnan (Shanghai), počelo je s gradnjom prvog broda za polarna istraživanja na Antarktiku. Brod će se graditi prema finskom projektu, uz upotrebu sve najmodernije finske tehnologije za opremu tog broda. Brod dužine 122 m, dobit će ime „Xue Long 2“ (u prijevodu Snježni Zmaj 2).

Kineska nacionalna komisija za razvoj i reforme (NDRC), u ovoj godini će ukinuti ograničenja o inozemnim ulaganjima/udjelima u vlasništvu u autoindustriju, zrakoplovnu industriju i brodograđevnu industriju. Restrikcije u brodograđevnoj industriji odnosile su se na tvrtke za gradnju brodova, remont brodova i projektiranje.

Norveška kompanija MacGregor, u vlasništvu kompanije Cargotec i China State Shipbuilding Corporation's (CSSC) Nanjing Luzhou Machine Co., Ltd. (LMC), pokrenule su prvu joint-venture kompaniju u Kini. CSSC LMC i MacGregor već surađuju preko 30 godina, tako da je osnivanje nove joint-venture kompanije logičan nastavak strateške poslovne suradnje.

Evergreen Holding, tvrtka vlasnik brodogradilišta Sinopacific, objavila je da Sinopacific nije u mogućnosti otplatiti kredit u iznosu od oko 86 mil. USD, zbog financijskih poteškoća u koje je brodogradilište nedavno dospjelo. Još u siječnju ove godine, od strane China Development Bank Securities, brodogradilište je pozvano da otplati dospjele dugove, no to već tada nije bilo u mogućnosti. Brodogradilište će ići u likvidaciju zbog ukupno dospjelog duga od oko 1,1 milijardi USD. Također, većina imovine Evergreen Holding-a, je na traženje kreditora zamrznuta od strane trgovačkog suda.

3. JUŽNA KOREJA

Južnokorejsko Ministarstvo mora i ribarstva objavilo je srednjoročni plan restrukturiranja nacionalne brodograđevne i brodarske industrije, u kojem je kao okosnica navedeno da će u slijedeće 3 (tri) godine domaće brodarske kompanije naručiti u južnokorejskim brodogradilištima oko 200 brodova.

U periodu od siječnja do ožujka 2018., južnokorejska brodograđevna industrija je vodeća u svijetu po količini ugovorenog brodovlja. Tako su prema statističkim podacima ugovorena ukupno 52 broda sa oko 2,63 milijuna cGT-a, a što predstavlja oko 42 % svih ugovorenih brodova u svijetu u tom periodu.

Broj stalno zaposlenih radnika u južnokorejskim brodogradilištima je u konstantnom padu. Tako je samo u posljednjih godinu dana bez posla ostalo oko 34.700 radnika – oko 21 % od ukupnog broja radnika. Tako je s krajem ožujka 2018. broj radnika iznosio 132.100, a s krajem 2015. u južnokorejskim brodogradilištima je radilo 188.000 radnika. Trend smanjenja se nastavio i dalje, tako da je s krajem travnja 2018., broj zaposlenih pao na oko 108.000.

Okružni sud u Changwon-u proglasio je stečaj te imenovao stečajnog upravitelja u brodogradilištu Sungdong. Prema vijestima, stečajni upravitelj je angažirao tvrtku Deloitte Anjin za provedbu dubinskog snimanja i utvrđivanja poslovno/financijske situacije brodogradilišta. Ovakav odluka je donesena u skladu sa odlukom Vlade donesenom u ožujku, o potrebi pokretanja stečaja, te promjeni proizvodnog programa sa gradnje brodova na remont brodova i eventualnu gradnju sekcija.

Kao dio sveobuhvatnog Plana restrukturiranja južnokorejske brodarske i brodograđevne industrije Južnokorejska Eximbank (Uvozno-izvozna banka) objavila je da je za financiranje brodara odobreno oko 750 milijuna USD kredita.

Južnokorejski brodograđevni gigant Samsung Heavy Industries (SHI) je ušao u financijske probleme, kao posljedica smanjene količine narudžbi i povećane cijene čelika.

4. JAPAN

Japansko brodogradilište Fukuoka, kupilo je brodogradilište Usuki, te tako stvorilo veliku brodograđevnu grupaciju specijaliziranu za gradnju tankera za kemikalije.

Brodograđevna tržišta

- U Svjetskoj Knjizi narudžbi je s 30.4.2018. bio ukupno 721 **brod za rasuti teret**, s oko 81,2 milijuna tdw, što predstavlja 9,9 % aktualne flote brodova za rasuti teret; uočljiv je trend stabilne potražnje
- U Svjetskoj Knjizi narudžbi je s 30.4.2018. bilo ukupno 750 **tankera**, s oko 79,5 milijuna tdw, što predstavlja 10,1 % aktualne flote tankera; uočljiv je trend stabilne potražnje
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je s 30.4.2018. bio ukupno 381 **kontejnerski brod** s oko 29,4 milijuna tdw, što predstavlja 11,5 % aktualne flote kontejnerskih brodova; uočljiv je trend povećanja potražnje

- U Svjetskoj knjizi narudžbi je s 30.4.2018. bilo ukupno 69 **LPG tankera** s oko 2,3 milijuna tdw, što predstavlja 9,2 % aktualne flote LPG tankera; uočljiv je trend stabilne potražnje
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je s 30.4.2018. bilo ukupno 117 **LNG tankera** s oko 9,7 milijuna tdw, što predstavlja 23,4 % aktualne flote LNG tankera; uočljiv je trend povećanja potražnje
- U Svjetskoj knjizi narudžbi je s 30.4.2018. bilo ukupno 277 **offshore** brodova s oko 0,7 milijuna tdw, što predstavlja 7,7 % aktualne flote offshore brodova; uočljiv je trend smanjenja potražnje
- U Svjetskoj floti trgovačkih brodova je s 30.4.2018. bilo ukupno 59.378 brodova s oko 1.853,8 milijuna tdw, dok ukupna flota broji 94.367 brodova, s oko 1.936,1 milijuna tdw; ukupna vrijednost svjetske flote brodova je oko 952,6 milijardi USD

Cijene novih brodova

- Na **tankerskom** tržištu, **prosječne cijene novih brodova** su i nadalje u porastu (tromjesečni trend) i to za sve veličine brodova; nešto veći porast zabilježen je kod „Suezmax“ tankera (157.000 tdw) +5,1 %;

VLCC – 87 m. USD

Suezmax – 58,5 m. USD

Aframax – 45,5 m. USD

MR tanker – 35,3 m.USD

- Na tržištu **LNG tankera i LPG tankera**, **prosječne cijene novih brodova** u odnosu na siječanj 2018. stagniraju ili su u blažem padu;

LNG 174.000 m³ – 180 m. USD

LPG 82.000 m³ – 70 m. USD

- Na tržištu specijaliziranih **brodova za prijevoz automobila** („Pure Car Carriers“) kapaciteta 6.000 vozila, **prosječne cijene novih brodova** su u odnosu na siječanj 2018. stabilne i nepromijenjene;

6.000 CEU – 61 m. USD

- Na tržištu **brodova za rasuti teret**, **prosječne cijene novih brodova** su u odnosu na siječanj 2018. u porastu i to u rasponu od 1,7 do 4,2 %;

Capesize – 47 m. USD

Panamax – 26,5 m. USD

Handymax – 24,5 m. USD

Handysize – 22,5 m. USD

- Na tržištu **kontejnerskih brodova**, **prosječne cijene novih brodova** su u odnosu na siječanj 2018., u porastu i to za kapacitet broda od 13.000 TEU +2 %, a za brodove manjeg kapaciteta (2.750 TEU) za +5,2 %;

13.000 TEU – 110,8 m. USD

2.750 TEU – 31,5 m. USD

⇒ **Clarksonov Index prosječnih cijena novogradnji** je na razini od 128, a u odnosu na stanje u siječnju 2018., je u porastu za +1,7 %

- **Cijene brodova za rezališta** su krajem travnja 2018. bile u padu u odnosu na prosječne cijene iz 2017., te su se kretale na razini od oko **410 USD/t za tankere** i **brodove za suhi teret** (pad od 1 odnosno 5 %)

- **Cijene polovnih tankera** su krajem travnja 2018. u odnosu na kraj travnja 2017. bile u porastu od +7 %, za **brodove za rasuti teret** i za **kontejnerske brodove** u porastu za +8 %; ovakvi trendovi ukazuju na stabilnu potražnju za sve ove tipove brodova (koji čine oko 89 % svjetske trgovačke flote, mjereno u tdw)

Vozarine

- **Vozarine za tankere za sirovu naftu (jednogodišnji najam)** su krajem travnja 2018. bile u padu od oko 28,5 % u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i kretale su se na razini od 19.375 USD/dan za VLCC (310.000 tdw)
- **Vozarine za tankere za naftne proizvode (jednogodišnji najam)** su krajem travnja 2018. bile uglavnom u blagom padu u odnosu na prosječne vozarine iz 2017., pa su tako za Panamax tankere (74.000 tdw) bile na razini od 12.625 USD/dan (pad od 3,5 %), MR Handymax tankere (48.000 tdw) 13.125 USD/dan (pad od 0,7 %), te za Handysize tankere (37.000 tdw) 11.250 USD/dan (pad od 1,6 %)
- **Vozarine za tankere za kemikalije (jednogodišnji najam)** (veličine 20.000 tdw, tankovi od nehrđajućeg čelika) su krajem travnja 2018. bile u padu u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i kretale su se na razini od 13.000 USD/dan (pad od 1 %)
- **Vozarine za LPG tankere – jednogodišnji najam** (veličine 84.000 m³) su krajem travnja 2018. bile u nešto većem padu u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i kretale su se na razini od 16.274 USD/dan (pad od 10,7 %)
- **Vozarine za LNG tankere** (veličine 160.000 m³) su krajem travnja 2018. bile u nešto većem padu u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i kretale su se na razini od 42.000 USD/dan (pad od 8,8 %), a za brod veličine 145.000 m³, na razini od 25.000 USD/dan (pad od 17 %)
- **Vozarine za brodove za rasuti teret (jednogodišnji najam)** su krajem ožujka 2018. bile u osjetnom porastu u odnosu na prosječne vozarine iz 2017. i kretale su se na razini od 16.250 USD/dan za Capesize (porast od 7,3 %), 13.125 USD/dan za Panamax (porast od 23,1 %), 13.000 USD/dan za Supramax (porast od 32 %) i 11.000 USD/dan za Handysize (porast od 36 %)
- **Vozarine za kontejnerske brodove** (veličine 1.000 – 4.400 TEU) su krajem travnja 2018. bile porastu u odnosu na prosječne vozarine u 2017. i kretale su se ovisno o veličini broda od 7.800 – 10.500 USD/dan; vozarina za kontejnerski brod kapaciteta 2.000 TEU (brod bez dizalica) je bila na razini od 9.250 USD/dan (porast od 29,3 % u odnosu na 2017.)
- **Vozarine za offshore brodove** (područje rada Sjeverno more) su krajem travnja 2018. bile u blažem porastu u odnosu na prosječne vozarine u 2017., pa su tako za velike **AHTS** brodove (Anchor handling tug supply vessel) bile na razini od oko 17.000 GBP/dan (2014. prosjek 35.000 GBP/dan, 2015. – 18.000 GBP/dan, 2016. – 16.000 GBP/dan, 2017. – 16.000 GBP/dan), a za velike **PSV** (Platform supply vessel) na razini od 8.500 GBP/dan (2014. prosjek 17.250 GBP/dan, 2015. – 7.600 GBP/dan, 2016. – 5.900 GBP/dan, 2017. – 6.500 GBP/dan); trend pada razine vozarina od 2014. do sredine 2017. je zaustavljen i sada se uočava stabilno tržište, s trendom većeg porasta vozarina na **PSV** tržištu.

Siniša Ostojić, dipl. inž. brodogradnje
Direktor
Hrvatska brodogradnja Jadranbrod d.d.

Izvori: Clarkson (Shipping Intelligence Weekly), World Shipyard Monitor (Clarkson), Clarksons SIN, SEA Europe Shipbuilding market monitoring, IHS Fairplay, vlastita istraživanja